

Lysakerelva

Lengde: 34 km.

Nedbørsfelt: 177 km²

Gj. vannføring: 3920 liter / sek.

LEVENDE VASSDRAG

Lysakerelva ved Lysejordet.

Lysakerelva

Lysakerelva og Sørkedalsvassdraget strekker seg fra Krokskogen i Ringerike kommune i nord til Oslofjorden ved Lysaker i sør. Ned til og med Bogstadvannet kalles vassdraget Sørkedalsvassdraget. Lysakerelva renner fra Bogstadvannet og munner ut i Oslofjorden mellom Snarøya og Bygdøy, i det som også kalles Lysakerfjorden. Avstanden fra Bogstadvannet til Lysaker er 7,4 km. Høyeste punkt er Oppkuven med 704 meter over havet. Hele vassdraget fra Storflåtan i nordvest til Lysaker er 177 km², og totalt strekker vassdraget seg 34 kilometer.

Lysaker- og Sørkedalsvassdraget er en elv med stort villmarkspreg, rikt fugleliv og innslag av flere truede og sjeldne arter. I øvre deler går vassdraget gjennom skoglandskap med mye barskog, i midtre deler går elva gjennom kulturlandskapet

i Sørkedalen, og i nedre deler går Lysakerelva som en blå åre. Lysakerelva er kommunegrensen mellom Bærum og Oslo. Lysakerelva har mange fosser og stryk, og blir i vårflommen brukt til padling. Selv om vannføringen ikke er av den aller største, har elven nok slynger og stryk til at den brukes til trening av Norges beste elvepadlere.

Vannføring

Lysakerelva har en gjennomsnittlig vannføring på 3,9 m³/s. Minstevannføringen i Lysakerelva på 300 l/s opprettholdes ved at vann tappes fra Langlivann. Ved storflommen i 1987 er det regnet ut at vannmengden toppet seg ved ca 100 m³/s.

Vannkvalitet

Vannkvaliteten er generelt god. Den store vannføringen samt lite forurensning bidrar til det.

Utvasking fra gater og veier, og overløp fra avløpssystemet kan ved mye nedbør bidra til dårligere vannkvalitet. Lysakerelva er ikke forurenset av metaller. Vannet tilfredsstillende alle kriterier og er den reneste av vassdragene. Ledningsnett i Oslo kommune har 12 overløp som kan gi kloakkutslipp til Lysakerelva ved driftsfeil, eller når det regner så mye at ledningsnett blir overbelastet. Ca 30 rør fører regnvann/overflatevann ut i bekken. Også Bærum kommune har overløp til Lysakerelva.

Fisk

Lysakerelva er rik på fiskearter. Ørret og ørekyt er de to dominerende artene. Laks og sjøørret vandrer opp til Fåbrofallet, hvor øvre del av strekningen har gode gyte- og oppvekstforhold. Abbor, gjedde, mort, laue, sørv, abbor, sik kan slippe seg ned

fra Bogstadvann, men disse er kun sporadisk påvist i elva. Ål, havniøye, elveniøye og skrubbe finnes også.

Geologi

En rekke spesielle bergarter er dannet i Sørkedalen. Siste istids oversvømmelse av Sørkedalen – Sørkedalsfjorden - førte til avsetning av store mengder løsmasser i Sørkedalen, leire i lavereliggende deler nedover til dagens fjord, og sand og grus høyere opp. For rundt 9900 år siden, da isfronten trakk seg tilbake fra Oslo-området, dekket havet alt opp til 215 m høyde i dagens terreng. Tilbaketrekningen gikk ikke jevnt. Isfronten stoppet opp en tid, for å så gå fremover igjen.

Da skjøv den foran seg løsmassene som den tidligere hadde fraktet ned til havet. De ble haugget opp i morenerygger. Et prakt eksempel går over Bogstad golfbane og danner høyden som Fossum er bygget på. Hele vassdraget hever seg fremdeles ut av havet med ca. 3 mm per år. Under vikingetiden var elveoset en bred vik som strakk seg helt inn til Møllefossen. For et par tusen år siden – under jernalderen - dekket havet også sletta ovenfor fossen, helt opp til dagens høydekote på 9 m. Lysakerelva har gravd seg gjennom avsetningene av leire fra siste istid, ned i de kalkrike kambrosiluriske bergartene under.

Vegetasjon

De indre deler av vassdraget er

hovedsakelig omkranset barskog preget av skogsdrift gjennom lange tider. I Sørkedalen varierer landskapet mellom åker, eng, beite, løvskog og barskog. I dalsidene dominerer barskog og langs vassdraget er gråor- og heggeskog vanlig. I de flate partiene meandrer elva og danner kroksjøer, og her er det store problemer med erosjon og flom.

Vegetasjonen langs Lysakerelva er preget av den kalkrike berggrunnen og det gunstige lokalklimaet. Det fins et stort antall treslag, både edelløvtrær, vanlige løvtrær og bartrær og en mosaikk av ulike vegetasjonstyper.

Sjeldne arter

Sørkedalsvassdraget: Elvemusling og blærestarr Sørkedalselva er et nasjonalt meget viktig leveområde for både elvemusling og planten blærestarr. Elvemusling betraktes av enkelte som den mest truede ferskvannsmuslingen i verden. Bestanden av elvemusling er tidligere anslått til mellom 50 000 og 100 000 individer. Rekrutteringen har vært sviktende de siste 10-15 årene. Den sjeldne planten blærestarr har sin hovedforekomst i Norge langs Sørkedalsvassdraget. Sørkedalsvassdraget huser kanskje så mye som 90 prosent av artens forekomst i Norge! 46 forskjellige rødlistearter er registrert i området. Finnerudområdet inneholder dalførets klart viktigste kulturlandskapsområde. Bogstadvannet er en rik kulturlandskapsø og et viktig område for vilt og ferskvannsorganismer. Blant annet er det registrert flere rødlistede øyenstikkere her.

Det gunstige klimaet og den kalkrike berggrunnen gir et rikt jordsmonn som fører til et stort biologisk mangfold. På kalkrik grunn langs elva fins orkidéene rødflangre og breiflangre.

Vinter i Lysakerelva

Mest spesielt er funnene av stammesigdmore, pelsblæremose og oreblæremose. Alle disse mosene er truede arter. Oreblæremosen er sterkt truet. Den er vurdert til å ha 20 % risiko for å bli utryddet de neste tyve årene. Både funnet av pelsblæremose og oreblæremose ble gjort så seint som i dette årtusenet.

Vilt langs elva

Langs Lysakerelva er det registrert 102 ulike fuglearter. Vanlige fuglearter er stokkand, strandsnipe, fossekall og vintererle. I hele vassdraget er det registrert sju rødlistede fuglearter. Av truede arter kan vi nevne tretåspett, dvergspett og hvitryggspett. Andre arter som lever langs vassdraget er ekorn, grevling, rev, rådyr og elg.

